

CINÉCLUB
8 dec '92

BRUCE CONNER

Bruce Conner is één van de bekendste experimentele filmmakers in de Verenigde Staten. Binnen het bereik van de "found-footage", het maken van films met 'gevonden', door anderen gefilmd materiaal kan hij zelfs als dé meest invloedrijke filmmaker beschouwd worden. Conner toont zich in deze films een meester in het tegen elkaar uitspelen van materiaal uit de meest uiteenlopende bronnen. Hij veroorlooft zich hierbij geheel eigen interpretaties en slaagt er in de beelden een nieuwe betekenis te geven die niet zelden haaks staat op de intenties van het oorspronkelijk materiaal. In zijn werk waarin dood, sex en een morbide ironie de vaste ingrediënten zijn, weet Conner het juist evenwicht te vinden tussen toeval en eenduidigheid. Zijn films zijn als een arena waarin de toeschouwer de strijd aan kan gaan met de hem door Conner toegeworpen stortvloed aan beelden.

Bruce Conner werd in 1933 in McPherson, Kansas geboren, doorliep verschillende kunstopleidingen en hield zich aanvankelijk bezig met collages, assemblages, installaties en performances. In 1958 maakte Conner zijn eerste film, "A Movie" en in de jaren die volgden zou Conner nog zestien andere films maken. Alhoewel Conner nog steeds als filmmaker actief is heeft hij, mede door zijn slechte gezondheid sinds "America is Waiting" (1981) geen enkele film meer voltooid. Deze retrospectieve bevat alle nog bestaande films van Bruce Conner.

A MOVIE

(1958, 12 min.)

Vanuit Conners achtergrond als assemblage-kunstenaar lag de keuze voor 'found-footage' bij het maken van zijn eerste film voor de hand. In "A Movie" zijn de beelden aanvankelijk nog spectaculair en grappig maar de film krijgt al snel een meer serieuze ondertoon. Fragmenten van achtervolgingen en valpartijen, van menselijke en natuurlijke catastrofes wisselen elkaar af en de film openbaart zich al snel als een metafoor voor een op de achtergrond afdenderende samenleving.

COSMIC RAY

(196,4 min.)

Conners tweede film is een Pop-Art collage waarin het retinale perceptievermogen ruimschoots overschreden wordt. Tijdens de vier minuten die Ray Charles nodig heeft om zijn nummer "What I'd Say" te voltooien gooit Conner 2000 verschillende beeldjes op het filmdoek die de seksuele lading van de muziek nog eens extra onderstrepen. Met "Cosmic Ray" doet Conner zich gelden als oervader van de video-clip.

VIVIAN

(1964-65, 3 min.)

Een filmportret gemonteerd op de muziek van Conway Twitty's versie van "Mona Lisa". De film werd opgenomen tijdens een expositie van Conners Kunstwerken in San Francisco.

TEN SECOND FILM

(1965, 10 sec.)

Toen het New York Film Festival Conner in 1965 de opdracht gaf een affiche te ontwerpen besloot hij een film te maken. De festivaldirectie wees de 'leader' echter af omdat hij te snel zou gaan. Conners reactie: "De film heeft de juiste snelheid: 24 beeldjes per seconde. 240 in totaal, tel maar na."

BREAKAWAY

(1966, 5 min.)

"Breakaway" was de eerste film waarvoor Conner zelf een camera ter hand nam. Hij filmde de choreografe Christina Basiotta terwijl ze naakt en in verschillende kostuums voor de camera danste. De film is opgenomen vanuit verschillende snelheden (single frame en met 8, 16, 24 en 36 beeldjes per seconde). De beelden krijgen hierdoor een bijzondere dynamiek en werken soms bijna stroboscopisch.

LOOKING FOR MUSHROOMS

(1961-67, 3 min.)

John Lennon schreef de muziek voor deze film die Conners zoektocht naar paddestoelen in Mexico beschrijft. De film bestaat bijna volledig uit dubbelbelichtingen en is Conners enige kleurenfilm tot op heden.

REPORT

(1963-67, 13 min.)

"Report" handelt over de moordaanslag op J.F. Kennedy en de weergave daarvan in de media. Met filmische middelen speelt Conner in deze film in op het verwachtingspatroon van het publiek. De radioverslaggever roept "something has happened" terwijl op het filmdoek enkel witte lichtvlekken te zien zijn. Conner suggereert meer dan hij toont en terwijl er nog niets duidelijk is rijzen de ergste vermoedens.

THE WHITE ROSE

(1967, 7 min.)

In 1967 begon Jay de Feo met het schilderen van "The White Rose". Acht jaar later woog het werk meer dan duizend kilo en moest het uit haar atelier verwijderd worden. Door de omzichtigheid waarmee de verhuizers te werk gaan en de soundtrack "Sketches of Spain" van Miles Davis) krijgt het afscheid van dit kunstwerk de sacrale sfeer van een teraardebestelling.

PERMIAN STRATA

(1969, 4 min.)

Net als Kenneth Anger in "Scorpio Rising" gebruikt Conner in "Permian Strata" eigentijdse popmuziek (Bob Dylan's Everybody must get stoned") om een radicale draai te geven aan een bijbelverfilming.

MARILYN TIMES FIVE

(1969-73, 14 min.)

Oude amateuropnames van Marilyn Monroe (?), waarin ze half-naakt met een flesje Coca-Cola poseert, worden gecombineerd met het door Monroe op een onnavolgbare wijze vertolkte "I'm through with love".

CROSSROADS

(1976, 36 min.)

Voor deze film combineerde Conner de muziek van Terry Riley's "Missa Solemnis" en archiefopnamen van de eerste onderwateratoomproef op het Bikini Atol. Conner wilde met deze film een choreografie maken voor wat in zijn ogen één van de grootste performances in de geschiedenis was. Door de beelden, die uit een groot aantal camera-standpunten genomen zijn, te herhalen ontstaat de explosie het niveau van een historische gebeurtenis en krijgt zij een meer universele betekenis.

TAKE THE 5:10 TO DREAMLAND

(1975, 5 min.:10 sec.)

5 minuten en 10 seconden was de lengte van het muziekstuk van Patrick Gleeson dat aan de basis van deze film stond. Bij het beluisteren ervan kwamen Conner automatisch fragmenten uit zijn eigen found-footage-verzameling voor ogen. Conner heeft de weinig méér te doen dan het materiaal in de juiste volgorde achter elkaar te monteren. Het resultaat is een warm en melancholisch gedicht, een dooltocht door het gemeenschappelijk onderbewustzijn. "Take the 5:10 to Dreamland" is zonder meer één van de hoogtepunten uit het oeuvre van Bruce Conner.

VALSE TRISTE

(1977, 5 min.)

"Valse Triste" lijkt met zijn droomachtige karakter op "Take the 5:10 to Dreamland" en beide films vormen dan ook een tweeluik. "Valse Triste" is autobiografisch en gebaseerd op Conners jeugd in de jaren veertig in Kansas. In de film bedient Conner zich van Freudiaanse symboliek om ontluikende seksualiteit en daarmee gepaard gaande schuldgevoelens te verbeelden.

MONGOLOID

(1978, 4 min.)

"Mongoloid he was a mongoloid, one chromosome too many. And he wore a hat, and he had a job. And he brought home the bacon so that no one knew". Gebruikmakend van het lied van de New-Wave formatie DEVO schetst Conner het ping-pong spel tussen evolutie en devolutie.

AMERICA IS WAITING

(1981, 4 min.)

Op verzoek van David Byrne en Brian Eno maakte Conner een film bij hun nummer "America is Waiting". Patriotisme, paramoia en andere typische Amerikaanse verschijnselen worden in de tang genomen.

Volgende vertoning dinsdag 19 januari
BEYOND THE VALLEY OF THE DOLLS - RUSS MEYER